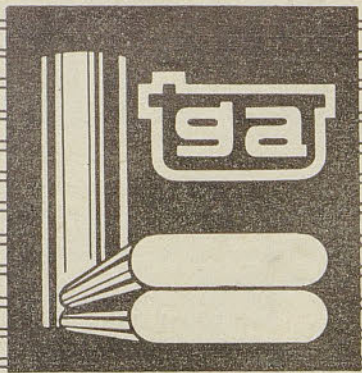

ALUMINIJ

Glasi delovnega kolektiva tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo

IZDAJA DELAVSKI SVET
TOVARNE GLINICE IN
ALUMINIJA
»BORIS KIDRIČ«
KIDRIČEVO

UREDNIŠKI ODBOR

Janez Kostanjevec, predsednik, Filip Dolinar, Ivan Horvat, Stojan Kerbler, dipl. ing., Franc Meško, Simon Pešec, Janez Sukič, Milan Trop, dipl. ing., Franc Vrlič, Anton Zadravec in odgovorni urednik tovarniškega časopisa Stane Tonejc, dipl. ing.
Tisk CP Mariborski tisk Maribor
Rokopisov in slik ne vračamo

ST. 3

MAREC 1967

LETNIK V.

Kaj je vplivalo na dohodek leta 1966?

Ce na hitro prelistamo zaključni račun našega podjetja za leto 1966, bi dejali: — no da, saj je še nekako šlo, osebni dohodki so na zadovoljivi ravni, vse obveznosti smo poravnali, sredstva neobveznega rezervnega sklada pa so prek dve milijardi starih dinarjev.

Tudi člani delavskega sveta so imeli približno tako sliko o zaključku leta, dokler niso dobili pojasnilo, kaj vse je vplivalo na ostanek dohodka za sklade, iz česar je videti, da položaj ni tako »rožnat«.

Na ostanek čistega dohodka so bistveno vplivali dohodki, ki izvirajo iz preteklih let, in bi le-ta znašal okrog 800 milijonov S din. Tak dohodek smo dosegali tudi v preteklih letih, če bi pa upoštevati, da je bila v letu 1965 reforma, ki je zmanjšala vrednost dinarja, lahko ugotovimo, da je torej dohodek, ustvarjen v letu 1966, pod povprečjem.

V letu 1966 smo sprejeli velike obveznosti v obliki novih investicij, kot so: sofinanciranje termoelektrarne Šoštanj, izgradnja halde na Ptujski gori, rekonstrukcija glinice in še mnogo manjših nabav osnovnih sredstev, ki gredo tudi v milijardne vrednosti S din. Pokriti bomo morali tudi razliko vrednosti re-

valoriziranih zalog. Iz vsega tega izhaja, da ostanek dohodka iz leta 1966 ne pokriva več naših odobritev in da imamo primanjkljaj v sredstvih za investicije, ravno tako pa imamo tudi primanjkljaj pri sredstvih sklada skupne porabe in v obratnih sredstvih. Vzrokov za to ne bi pojasnjevali, so pa očitni in mnogo jih je.

Ce pogledamo, kako bomo zaključili leto 1967, ko se nam obeta podražitev električne energije, podražitev boksitov in drugih surovin in ko bodo cene naših proizvodov ostale neizpremenjene, lahko vidimo, da perspektive za ugodni položaj nimamo in da obstaja celo nevarnost, da bi lahko podjetje postalo nelikvidno.

Ob takšnem položaju so organi upravljanja, predvsem upravni odbor in delavski svet, soglašali z ugotovitvijo, da bo potrebno v letošnjem letu zelo previdno investirati, kupovati osnovna sredstva, kupovati material za reprodukcijo, prav tako pa previdno odmerjati osebne dohodke, predvsem pa naložbe v družbeni standard.

V razpravi o razdelitvi neobveznega rezervnega sklada je

(Nadaljevanje na 8. strani)

Potek priprav na skupščinske volitve

Prihajamo v sklepni del predvolilnih priprav. Zbiranje možnih kandidatov za odbornike in poslance je še v teku in bo trajalo vse do kandidacijskih zborov.

Pravilnik o postopku organizacij in vodstev socialistične zveze v zvezi s pripravami na skupščinske volitve obvezuje le-te, da pred kandidacijskimi zbori skličejo po posameznih volilnih enotah sestanke, na katerih naj sodelujejo predstavniki družbeno-političnih organizacij in predlagatelji možnih kandidatov. Naloga teh sestankov je uskladiti zbrane predloge možnih kandidatov in se dogovoriti, katere od teh predlagati kandidacijskim zborom v razpravo in izvolitev. Takšni sestanki bodo letos prvič, zato jih je treba skrbno pripraviti. Na sestankih bi morali spregovoriti o najaktualnejših vprašanih sedanjega časa, poleg tega pa oceniti dosednji potek kadrovskih priprav na volitve. Vse to naj bi bila osnova za dogovor, koga od predlaganih možnih kandidatov predlagati kandidacijskim zborom v razpravo in za sprejem. Stališča teh sestankov je treba objaviti.

Letošnje priprave na volitve označujejo široke razprave o dosedanjem delu občinskih skupščin in o bodočih nalogah skupščin, kar vse je bilo osnova za oblikovanje načel in kriterijev, po katerih poteka zbiranje možnih kandidatov. Rezultat teh razprav in postavljenih kriterijev je, da imamo zbranih manjše število možnih kandidatov kot pred dvema leti. Posebej je treba poudariti, da je velik odstotek doslej predlaganih možnih kandidatov takih, ki so bili predlagani na javnih sestankih občanov članstva družbeno-političnih organizacij itd.

V zvezi z doslej zbranimi predlogi so ugotovili nekatere pomanjkljivosti, ki se nanašajo predvsem na sestavo. Te pomanjkljivosti so večkrat rezultat določenega odpora, da bi zagotovili potrebno sestavo skupščin. Takšen odpor izhaja iz mišljenja, da je vsaka skrb za strukturo nezdružljiva z demokratičnim načinom zbiranja predlogov in kvaliteto zbranih predlogov. Poudariti je treba, da mora postati skrb za potrebno sestavo skupščin sestavni del načel in kriterijev za zbiranje možnih kandidatov.

Iz razpoložljivih podatkov ugotavljajo, da je med doslej zbranimi predlogi premalo neposrednih proizvajalcev — delavcev v proizvodnji, premalo žensk, preveč vodilnih kadrov in da je zaslediti določeno ozkost pri izbiranju možnih kandidatov za zore delovnih skupnosti. Volilne komisije so v nadaljnjem delu dolžne storiti vse, da bi take strukturalne pomanjkljivosti odpravili. To seveda ne sme iti na račun popuščanja kriterijev. S tem bo potrebno računati tudi na bližnjih sestankih po volilnih enotah in kandidacijskih zborih samih.

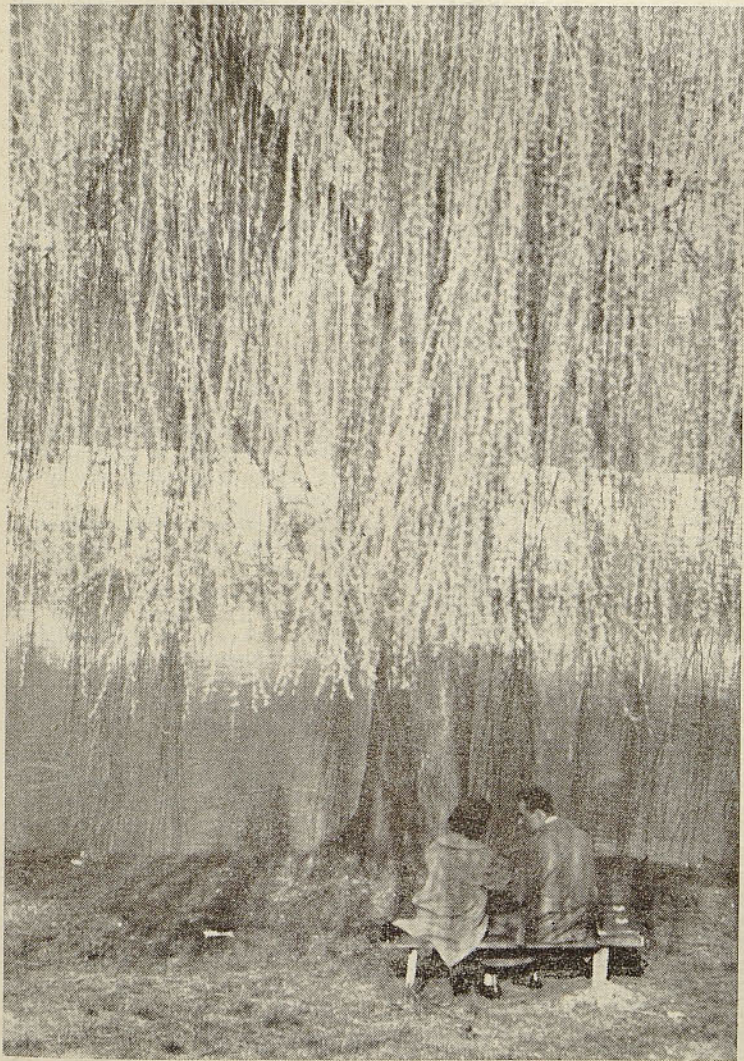
Sestavni del letošnjih priprav na volitve je tudi predlaganje kandidatov za vodilne funkcije v skupščine. Kandidacijski komisiji pri zvezni konferenci SZDL Jugoslavije in pri glavnem odboru SZDL Slovenije sta to nalogo že opravili. V občinah so za to zadolžene volilne komisije občinskih odborov SZDL. Metoda javnega kadrovanja za najodgovornejša mesta v skupščinah je dosedanja praksa potrdila. Ob tem že opažajo določene težnje, ki jih kaže zavrniti. Na eni strani se uveljavlja praksa, da bi ljudi za ta mesta kadrovali neorganizirano, spontano prek raznih anket ipd. Na drugi strani pa težnja, da bi te stvari še vedno reševali v ožjih krogih, večkrat celo v okviru neformalnih skupin ipd. Volilna komisija se je zavzela za to, da o možnih kandidatih za vodilne funkcije v skupščinah razpravljajo javno. Seveda pa je ob tem potrebno poleg demokratičnosti zagotoviti tudi organizirano predlaganje. Ob tem se pojavljajo še nekatere vprašanja, kot na primer, da posamezni kandidati odklanjajo funkcije, ki so vezane na profesionalizem. Zaslediti je tudi pojave uveljavljanja osebnih interesov, nenačelnih razprav o kadrovskih vprašanih ipd. Vse take pojave bi kazalo odločno obsoditi.

Razprava teče tudi o vprašanju: eden ali več kandidatov? Obsoditi je treba primere, ko se v posameznih volilnih enotah in tudi občinah vnaprej odločajo o tem, ali naj kandidira samo eden ali več kandidatov. Če štejemo celoten postopek priprav na volitve kot demokratično razporejanje kadrov, potem moramo ta cilj zasledovati in poiskati najprimernejše rešitve. To pomeni, da odločati vnaprej o enem ali več kandidatih nikakor ni jamstvo za bolj ali manj demokratičen postopek in samo glasovanje. Odločitev o tem, ali eden ali več kandidatov, naj bo stvar dogovora volivcev samih.

PREGLED DELOVNIH ORGANIZACIJ V PTUJSKI OBČINI, KI VOLIJO V LETU 1967 ODBORNIKE V ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI IN REPUBLIŠKE POSLANCE:

1. volijo odbornike v zbor delovnih skupnosti:
Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo,
Tovarna volnenih izdelkov Majšperk,
»Zaščita« Majšperk,
Tovarna perila in konfekcije »Delta« Ptuj,
Krojaštvo »Moda« Ptuj,
Zavod Olge Meglič Ptuj,
JŽ podjetje za popraviljanje voz Ptuj,
ŽTP Maribor — izpostava Ptuj,
Podjetje PTT Ptuj,
Tiskarna Ptuj,
Služba družbenega knjigovodstva Ptuj,
Kreditna banka Ptuj,
Gradbeno podjetje »Drava« Ptuj,

- Obrtno podjetje »Pleskar« Ptuj,
Projektivni biro Ptuj,
Opekarna Žabjek,
Vodna skupnost Drava-Mura Ptuj,
Komunalno podjetje Ptuj,
Stanovanjsko podjetje Ptuj,
Kino Ptuj,
Dimnikarsko podjetje Ptuj,
Cestno podjetje Ptuj,
Kmetijski kombinat z enotami Ptuj,
Splošna bolnica Ptuj,
Lekarna Ptuj,
Uprava skupščine občine Ptuj,
Družbeno-politične organizacije Ptuj,
Oficirji in podoficirji JLA v Ptuj,
14 osnovnih šol;
2. volijo republiške poslance v gospodarski zbor:
Tovarna glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo,
Tovarna volnenih izdelkov Majšperk,
»Zaščita« Majšperk,
Tovarna perila in konfekcije »Delta« Ptuj,
Krojaštvo »Moda« Ptuj,
Zavod Olge Meglič Ptuj,
JŽ podjetje za popravilo voz Ptuj,
ŽTP Maribor — izpostava Ptuj,
Podjetje za PTT Ptuj,
Tiskarna Ptuj,
Služba družbenega knjigovodstva Ptuj,
Kreditna banka Ptuj,
Gradbeno podjetje »Drava« Ptuj,
Obrtno podjetje »Pleskar« Ptuj,
Projektivni biro Ptuj,
Opekarna Žabjek,
Trgovsko podjetje »Merkur«, »Izbira«, »Panonija« in »Les« Ptuj,
Stanovanjsko podjetje Ptuj,
Kino Ptuj,
Dimnikarsko podjetje Ptuj,
Cestno podjetje Ptuj,
Gostinsko podjetje »Haloški biser« Ptuj,
Pekarne »Vinko Reš« in INTES Ptuj,
»Petovio« Ptuj,
Perutnina Ptuj,
»Plastika« Kidričevo,
»Dravinja« Kidričevo,
Čevljarska delavnica Kidričevo,
Kmetijski kombinat Ptuj z enotami,
Kmetijska zadruga Lovrenc;
3. volijo republiške poslance v organizacijsko politični zbor:
Tovarna avto opreme Ptuj,
Strojne delavnice Ptuj,
Agrotransport Ptuj,
Avtobusni promet Ptuj,
Obrtno gradbeno podjetje »Gradnje« Ptuj,
Vodna skupnost Drava-Mura Ptuj,
Komunalno podjetje Ptuj,
Gostinsko podjetje Borl in Breg Ptuj,
Elektrokovinar Ptuj,
Elektro Maribor — obrat Ptuj,
Kmetijski kombinat Ptuj z enotami,
(Nadaljevanje na 8. strani)

Pa je le tu — pomlad

Z ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA

24. februarja je imel delavski svet tri redna zasedanja. Po veljavnih zakonitih predpisih je namreč potrebno obravnavati na ločenih sejah letni popis t. j. inventuro, zaključni račun in razdelitev sredstev dohodka.

Inventura za leto 1966

Delavski svet je potrdil inventuro s stanjem 31. 12. 1966 skupno z elaboratom centralne popisne komisije, ki jo je imenoval upravni odbor na svoji seji 17. 11. 1966 za celotno podjetje z objekti družbenega standarda. — Delavski svet je ob tem sklenil, da je treba razknjižiti manjke pri surovinah in materialu v breme odgovornih oseb v skupnem znesku 19,20 N din; viške pri surovinah in materialu v skupnem znesku 441,01 N din pa v dobro izrednih dohodkov, manjek nepotrebnega in zastarelega materiala v vrednosti 0,12 N din v breme odgovornih oseb, viške drugega inventarja na zalogi v dobro izrednih dohodkov v skupnem znesku 159,52 N din, manjek drobnega inventarja v uporabi v skupnem znesku 40,28 N din v breme odgovornih oseb, 115,42 N din pa v breme izrednih razhodov, presežke pri drobnem inventarju v skupnem znesku 86,09 N din v dobro izrednih dohodkov in manjek pri zalogah gotovih izdelkov v znesku 125,34 N din v breme izrednih stroškov.

Delavski svet je nadalje sklenil, da je treba odpisati dolg stanovanjske skupnosti Kidričevo, ki se nanaša na neplačano vodarino v znesku 56.331,77 N din v breme izrednih razhodov.

Delavski svet je tudi potrdil inventuro sredstev počitniškega doma »Aluminij« v Crikvenici za leto 1966 s tem, da se razknjiži prikazani inventurni manjek v znesku 42,80 N din v breme izrednih izdatkov počitniškega doma.

Razprava o revalorizaciji osnovnih sredstev in o zaključnem računu za leto 1966

Ob koncu preteklega leta je delavski svet našega podjetja sprejel procenite za revalorizacijo osnovnih sredstev po posameznih skupinah. Zakoniti predpisi so omogočali delovnim organizacijam odstopanja od predpisanih količnikov. Naše podjetje je pri korekturi količnikov uporabilo olajšave tako, da je količnike znižalo in so stopnje revalorizacije nižje, kot je bilo to določeno z zveznimi predpisi. To je ugotovila v našem podjetju posebna komisija, ki je preučila položaj naših osnovnih sredstev.

Vrednost osnovnih sredstev našega podjetja je bila pred revalorizacijo okrog 38 milijard starih dinarjev, po revalorizaciji pa se je zvišala na okrog 46 milijard starih dinarjev. Uredili so tudi predpisane popravke vrednosti, tako da je rezultat revalorizacije v tem, da se je vrednost naših osnovnih sredstev povečala za okrog 5,5 milijarde starih dinarjev. — Tudi sredstva sklada skupne porabe so bila revalorizirana. Končni rezultat revalorizacije sredstev sklada skupne porabe je okrog 170 milijonov starih dinarjev, za kar se je povečal sklad skupne porabe.

— Vsi člani delavskega sveta so dobili celotno poslovno poročilo k zaključnemu računu za leto 1966. Na seji so obširno obravnavali posamezne postavke bilance, iz katerih izhaja, da je bil celotni dohodek okrog 28 milijard starih dinarjev, da je znašal dohodek za razdelitev okrog 6,3 milijarde starih dinarjev, ki se razdeli na prispevek v rezervni sklad — obvezni del okrog 148 milijonov S din, prispevek v rezervni sklad — neobvezni del 2,226 milijonov, prispevek v skupne rezerve gospodarskih organizacij 126 milijonov S din, izločeno je bilo za osebne dohodke 3,490 milijonov S din, izloče-

no v sklad skupne porabe za stanovanjsko izgradnjo 134 milijonov S din, druge izločitve pa so šle v sklad skupne porabe v višini 137 milijonov S din.

Delavski svet je potrdil predloženi zaključni račun in poslovno poročilo v nespremenjeni obliki, tako kot je to predlagal upravni odbor, pri tem pa je potrdil še delitev celotnega dohodka, stroške reklame, reprezentance in uporabe osebnih avtomobilov z izkazanim zneskom, sredstva neobveznega dela rezervnega sklada pa izločil na poseben račun pri službi družbenega knjigovodstva. — Delavski svet je potrdil poslovno poročilo s tem, da bodo predlogi kolektiva predmet posebne obravnave.

1967 in o vsem poroču delavskega svetu do prihodnje seje.

— Razporeditev sredstev po zaključnem računu za leto 1966

Zaključni račun za leto 1966 izkazuje okrog 2,260 milijonov S din sredstev, ki jih je potrebno razporediti. To je tako imenovani čisti dohodek, ki je po odbitju vseh obveznosti ostal za sklade podjetja. Ta dohodek bi lahko podjetje imelo na nerazporejenih sredstvih, t. j. na posebnem računu pri službi družbenega knjigovodstva, ali pa ga razporedilo v poslovni sklad in sklad skupne porabe. V razpravi na delavskem svetu so ugotovili, da bi naše podjetje postalo nelikvidno, če bi ta sredstva izločilo na poseben

deljevanju stanovanj, kar je ugotovila tudi komisija za prošnje in pritožbe, so vsi člani komisije za skupno potrošnjo in družbeni standard na svoji seji dne 7. 2. 1967 podali ostavko. — Na predlog svetov proizvajalcev delovnih enot je delavski svet imenoval nove člane komisije, in sicer:

Jakoba Šoharja iz DE glinice, Ludvika Vorino iz DE aluminija, Franca Černivca iz DE energetike, Franca Vehovarja iz DE vzdrževanja, Danila Miheliča iz DE prometa in Ivana Lajha iz DE osrednje službe.

— Proslava ob dnevu žena

Delavski svet je sklenil, da lahko članice naše delovne skupno-

zagotoviti sredstva za financiranje šolstva na dosednji način. — Naše podjetje je v preteklem letu dalo prispevek za šolstvo in sicer dvakrat po 15 milijonov starih dinarjev. — Delavski svet je tudi tokrat sklenil dati skupščini občine Ptuj 15 milijonov S din za sofinanciranje strokovnega šolstva za leto 1967.

— Gimnazija Ptuj — prošnja za pomoč.

Delavski svet je odobril gimnaziji Ptuj brezplačno uporabo dvorane v restavraciji Kidričevo za organiziranje tradicionalnega maturantskega plesa. — Delavski svet pa prošnji gimnazije Ptuj ni odobril v tistem delu, ko prosi za denarno pomoč, ker je sodil, da ji je dana precejšnja pomoč s tem, ko ima odobreno brezplačno uporabo dvorane.

— Pomoč družinam ponesrečenih članov delovne skupnosti

Delavski svet je odobril vdovama Mariji Hertiš in Tereziji Macun vsaki po 150.000 S din denarne pomoči. Obe sta se namreč obrnili na organe upravljanja s prošnjama, da jima pomagajo iz težkega položaja s skromno podporo.

— Odobritev stroškov za III. stopnjo tečaja francoskega jezika

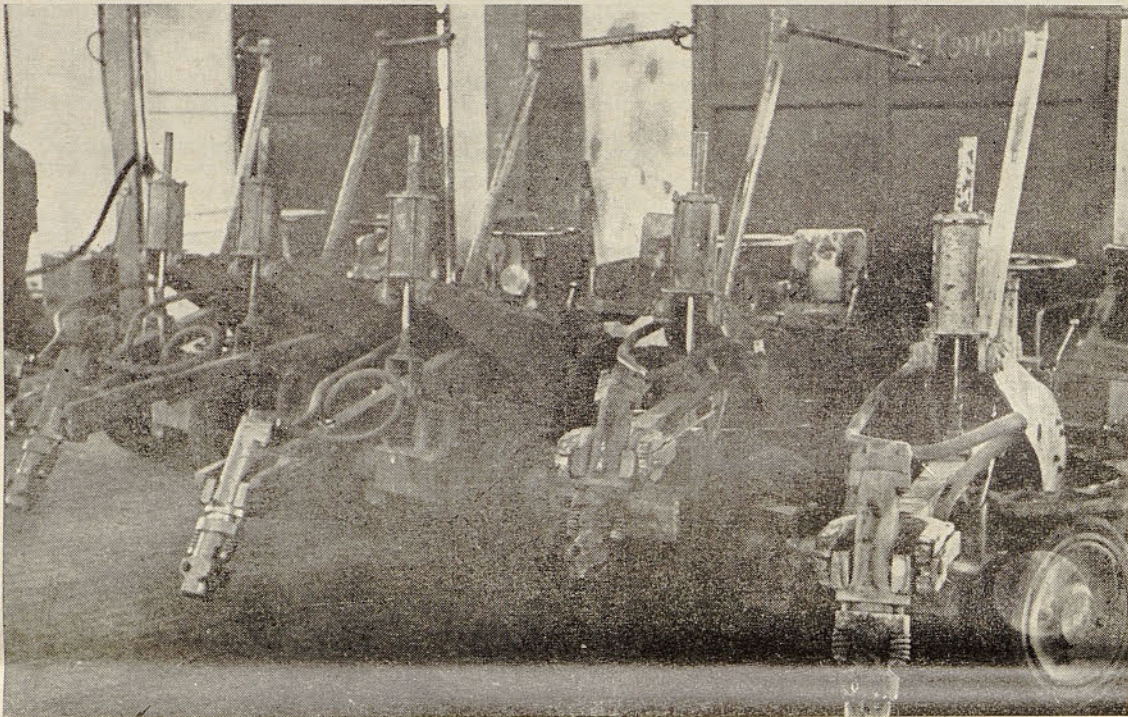
Delavski svet je odobril stroške za III. stopnjo tečaja francoskega jezika, ki ga bo obiskovalo 13 članov naše delovne skupnosti pri zavodu za tuje jezike v Mariboru. Ti stroški, ki bodo predvidoma znašali 750.000 S din, bremenijo sredstva izobraževanja.

— Začasni sklep o višini štipendij

V skladu z določili novega pravilnika o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju določil delavski svet vsako leto višino štipendij. — Ker je novi pravilnik o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju takrat veljavil vse dosedanje pravilnike, ki so urejali izobraževanje in štipendiranje v podjetju, je komisija za kadrovanje in štipendiranje predlagala delavskemu svetu, da naj sprejme začasni sklep, po katerem bi naj štipendije obračunavali in izplačevali po dosedaj veljavnih pravilnikih in sicer tako dolgo, dokler ne bo komisija za kadrovanje in štipendiranje pripravila nov predlog za višino štipendij.

Ob koncu seje je delavski svet vzel na znanje zahvalo osnovne šole Ptujске gora za pomoč in sklenil, da bo razpravljal o prošnji vaškega političnega aktiva Ptujске gora potem, ko bo uveljavljen pravilnik o uporabi sredstev sklada skupne porabe.

K.-n.

Utrujeni bojovniki

Ob koncu je delavski svet tudi ugotovil, da je kolektiv pravilno upravljal zaupano mu družbeno lastnino.

Po obširni razpravi o zaključnem računu počitniškega doma je delavski svet potrdil tudi tega, kljub temu, da je bil predložen še istega dne. — Zaključni račun počitniškega doma »Aluminij« Crikvenica izkazuje skupno izgubo za leto 1966 7.260.000 S din.

Delavski svet je naročil upravni odboru počitniškega doma, da naj temeljito prouči poslovnanje počitniškega doma v letu

račun kot nerazporejena, zato je delavski svet sklenil, da naj se razporedijo in sicer tako, da se 150 milijonov S din prenese v sklad skupne porabe, ostanek pa v poslovni sklad.

— Imenovanje članov komisije za skupno potrošnjo in družbeni standard

Ker je delavski svet na zadnji seji, ki je bila 6. februarja, ugodil pritožbi Jožeta Soršaka zoper sklep komisije, ki je dodelila stanovanje Ivanu Krniču, kljub temu, da je prej ugotovil, da je komisija dodelila stanovanje v skladu z določili pravilnika o do-

sti 8. 3. 1967 delajo samo do 12. ure, sočasno pa je odobril uporabo dvorane v restavraciji Kidričevo za proslavo dneva žena, ki jo je organiziral krajevni odbor SZDL Kidričevo.

— Sofinanciranje strokovnega šolstva

Skupščina občine Ptuj predlaga vsem gospodarskim organizacijam in poslovnim enotam na območju občine Ptuj, da naj tudi v letu 1967 sofinancirajo strokovno šolstvo. — Znano je, da še ni sprejela skupščina SR Slovenije zakona o financiranju izobraževanja in vzgoje, zato je potrebno

STROKOVNA IZOBRAZBA

Vedno več je v dnevnem časopisu, radiu in televiziji razprav o strokovni usposobljenosti zaposlenih. Polemika »teče« med pristaši prakse in pristaši formalne izobrazbe. Izraz »formalna« menda ne pomeni niti toliko formalnosti kot pa urejenost strokovne izobrazbe. Ta pojem se je pri nas razširil zlasti po vojni, v letih, ko smo zaradi pomanjkanja kadrov bili zadovoljni s strokovnjaki praktiki. Takrat smo tudi kaj radi rekli, da je urejena strokovna izobrazba le formalnost.

V času izredno hitrega gospodarskega napredka v povojnih letih so iz mnogih majhnih obrtnih delavnic nastale najprej velike delavnice in pozneje mnogokje tudi tovarne. Že splošno pomanjkanje strokovnjakov je ta razvoj še povečal. Saj so ta podjetja prej lahko dobro poslovala z nekaj visokokvalificiranimi de-

lavci, danes pa ne gre brez inženirjev in še več tehnikov. Po uvedbi gospodarske reforme se je potreba po primerno usposobljenem kadru še povečala. Vsaka gospodarska organizacija, ki ne bo imela primerne kadra, bo sčasoma stagnirala. To pa pomeni, da bo v borbi v mednarodni delitvi dela prej ali slej odpadla. Vsaka sodobna dejavnost nujno potrebuje dobre strokovnjake in to praktike in teoretike. Stremeti moramo za tem, da bomo dobrim praktikom nudili primerno teoretsko znanje, absolutom strokovnih šol — od poklicne šole do fakultete — pa omogočili, da si k teoretičnemu znanju pridobijo primerno prakso. Zavedati se moramo, da ne more biti eno brez drugega, da se teorija in praksa med seboj tesno prepletata ter dopolnjujeta.

V 4. številki »NAŠIH RAZGLEDOV« 25. II. letos je zanimiv

članek dr. VIDA PEČJAKA z naslovom: »PRAKSA IN FORMALNA IZOBRAZBA«. O tem je pisal tudi dnevnik »VEČER« 1. in 2. marca letos. Avtor članka navaja med drugim o razpisih za odgovorna delovna mesta z »ali-ali«. Na primer: Pogoji visoka izobrazba in 5 let prakse ali srednja izobrazba in 10 let prakse ali nižja izobrazba in 15 let prakse. Po logiki takih razpisov bi bilo 10 let prakse enako kot srednja in visoka šola skupaj. Vsi visokokvalificirani delavci v Jugoslaviji, ki imajo vsaj 15 let prakse, bi po tem mnenju lahko zamenjali inženirje, za kar pa vsi vemo, da ne bo šlo. V istem članku lahko beremo tudi, da se pri nas lahko vsakdo »gre ekonomista«, da pa medicinski sestri ne bo padlo v glavo, da bi se potegovala za razpisano mesto zdravnika kljub 30-letni praksi. Zakaj!? Čisto preprosto zato, ker

bi mi vsi dvignili vik in krik in noben bolnik ne bi zaupal svojega zdravlja zdravniku, ki ni zdravnik.

Omenjeni prispevek vsakomur priporočam, naj ga prebere. Dosti dobrih misli je zajetih v njem. Navedel bom še samo naslednje: »Pravzaprav sploh ni namen šol, da bi usposabljalje ljudi za konkretno delovno mesto. To je izključna naloga prakse. Formalna izobrazba vpliva na delovno učinkovitost na dva načina:

1. Skrajša učenje na konkretnem delovnem mestu. Človek s formalnim znanjem se bo hitreje usposobil za neko delo, kot če ne bi imel tega znanja. Prav tako bo več »povlekel« iz prakse.

2. Strokovnjak s formalnim znanjem je neprimerno bolj elastičen pri delu. Zlahka se prilagaja spremembam v tehnologiji, organizaciji dela, novim metodam, razmeram na tržišču itd.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Manj slavnostna - toda vesela proslava Dneva žena

Tudi tokrat so članice našega delovnega kolektiva proslavile svoj praznik, 8. marec. Organizator te proslave je bil tovarniški odbor sindikata, ki je v sejni dvorani delavskega sveta pogostil 140 slavljenk, 176 pa jih je v naši delovni organizaciji. Žal proslavi niso prisostvovalle vse članice. Čeprav je odbor sindikata pravočasno obvestil predsednike sindikalnih podružnic, nekatere tovarišice niso bile obveščene, kar vsekakor ni napaka tovarniškega odbora, kar mu nekdo očita.

Iz razumljivih razlogov (v času reforme) proslava ni bila in ni mogla biti tako bogata, kot po navadi. Toda to ni bila ovira za prijetno vzdušje, ki je hitro zavladovalo v dvorani.

V kratkem pozdravnem govoru je predsednik tovarniškega odbora sindikata Klemenčič poudaril pomen 8. marca — dneva žena. Po govoru je Klemenčič predal šopek cvetic in spominsko knjigo najstarejši članici naše delovne organizacije tovarišici Hedviki Šumar.

Uradni del proslave je bil s tem končan in nadaljevalo se je bolj veselo in nezadržano. Če so nekatere med slavljenkami v za-

četku bile nezaupne do take zabave, so hitro spremenile mnenje in kmalu je pesem izpolnila vsak kot v dvorani. Skrbi, delo doma, v tovarni — vse to so pustile na vходу v dvorano, medtem ko sta v dvorani veljali le dve besedi: »Zabavajmo se! Ta dan je bil njihov, posvečen njim, poln njih in več ali manj dan, ki ga ne bodo tako hitro pozabile.

V razgovorih naših slavljenk je bilo slišati tudi malo kritike na račun tovarišic iz Impola. Že dve leti nazaj organizirajo Tovarna glinice in aluminija, Tovarna dušika iz Ruš ter Impol iz Slovenske Bistrice skupno proslavo dneva žena. Doslej sta bili iniciatorji in organizatorji proslav TGA in tovarna dušika in ko je vrsta prišla na Impol — je ta lepa zamisel, ki naj bi bila tradicija — nenadoma prekinjena. Skoda — in upravičene kritike naših slavljenk.

Edina pomanjkljivost v organizaciji je bila, da organizatorji niso poskrbeli za ustrezen prostor, tako da so slavljenke namesto miz uporabljale svoja križla. Napaka ni velika, vendar bi bilo želeli, da bi v prihodnje poskrbeli za ugodnejše prostore.

V. V.

VARNOSTNI UKREPI PRI DELU Z BUTANOM

V zadnjem času vedno bolj prodira »utekočinjeni« butan v zasebna gospodinjstva in v podjetja. Prav zaradi tega je potrebno seznaniti uporabnike o nekaterih značilnih in varnostnih merah pri uporabi butana.

»Utekočinjeni« butan razpošiljajo v embalaži, to je v jeklenkah, tako imenovanih »butankah«, v teži 10 in 35 kg ali pa v jeklenih cisternah od 15 do 20 ton.

Navedel bi nekaj najvažnejših požarno-varnostnih ukrepov, ki jih moramo strogo upoštevati pri uporabi plina — butana. Omejil bi se samo na tiste ukrepe, ki bi prišli v poštev pri nas, in to:

- jeklenke (butanke) morajo biti obvezno preizkušene na pritisk, za kar so odgovorni kontrolni organi oziroma za to pooblaščen prodajalci butan plina.
- Vse inštalacije, ventili in regulatorji morajo biti preizkušeni po JUS normah.
- Vsaka jeklenka (butanka) mora imeti ventil za zapiranje in odpiranje z ustrežno membrano. Inštalacija naj bo iz materiala, ki ne korodira, npr. iz medenine.
- Jeklenke z butanom ne smejo biti v kletnih prostorih pod ravni terena (predvsem zaradi tega, ker je butan dvakrat težji od zraka in bi se dalj časa zadrževal v omejenih prostorih).
- Ob inštalaciji butana je treba predvideti za primer vžiga oziroma eksplozije butana tudi najbližjo smer evakuacije.
- Strogo prepovedano je vsako odpiranje jeklenke (butanke), ker preide stisnjeni plin takoj

iz utekočinjenega stanja v plinsko. Tako izpolni ves prostor in je občutljiv za vžig ob najmanjši iskre ali celo ob kontaktu z zelo segreto kovino.

- V skladiščnih prostorih, kjer je več jeklenk z butanom, je nujno potrebna ventilacija in za nekaj stopinj nižja temperatura. V takih prostorih ne sme biti peči z odprtim plamenom. In čim manj mehanskega trenja! Tla naj bodo obložena z megoljivim materialom.
- Cevovodi oziroma inštalacija naj bo iz bakra ali medenine. Te cevi morajo biti preizkušene na dvakratni pritisk v primerjavi s pritiskom v »butankah«. Vsa spojna mesta na ceveh naj bodo izvedena z navojem (plastični vložek), zaradi nepropustnosti butana. Vsaka uporaba litega železa je zaradi korozije prepovedana.
- Cevovodi ne smejo biti položeni v pode (tla), ker je na ta način onemogočena kontrola tesnjenja, izogibati se moramo tudi bližine inštalacij za toploto (bojlerji).
- Uporaba gumijastih zvitihi cevi je dovoljena samo pri manjši porabi butana — največ 0,7 kg na uro.
- V primeru požara je potrebno čimprej zapreti glavni ventil. Jeklenke (butanke) v primeru požara najprej ohladimo z mrzlo vodo in jih odstranimo s požarnimi kavlji iz požarne cone. Če nimamo uspešnega sredstva za gašenje butana, naj se butanke tako na pro-

stem ohladi ter dogore. Ljudje naj se umaknejo na varno razdaljo okrog 100 metrov od butanke — zaradi nevarnosti eksplozije!

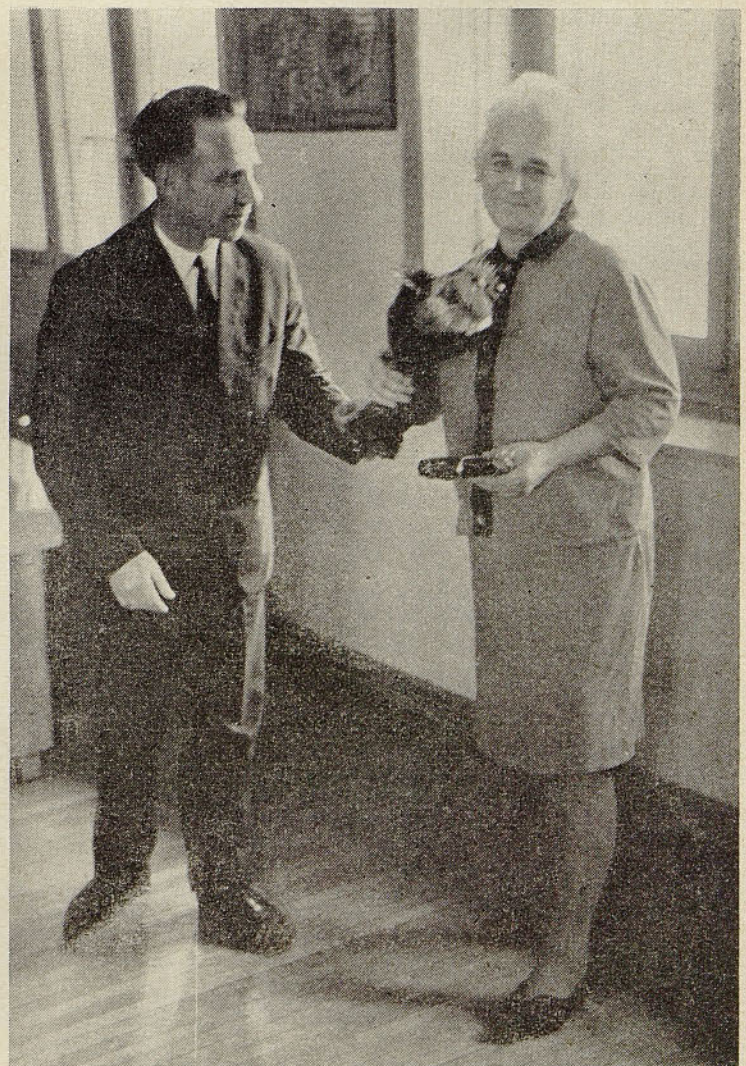
- V primeru požara ukrepati takole: Najprej z močnim curkom vode ohladi jeklenko ali inštalacije, takoj nato uporabi uspešno sredstvo za gašenje butana, to je CO₂-pena (ogljikov dvokis) ali pa suho kemijsko sredstvo sodo bikarbono.

-Ker

ROB

V nekaterih državah je postal običaj, da puščajo širši rob na levi strani (približno deset udarcev), na desni strani pa rob samo pet udarcev, medtem ko je v drugih državah praksa, da postavljajo tekst v sredino papirja z enakim robom na levi in desni strani, približno 3 do 4 cm in odvisno od dolžine teksta in želje strojepiske.

Angleški strokovni list »Business Education« dovoljuje obe možnosti. Običaj ožjega desnega roba štejejo za starejšega pa urejajo sedaj širino obeh robov po karakterju teksta. Npr. tekst za tiskarne, pregledne in koncepte pišejo s širšimi robovi. Nekje štejejo za moderno, da na obeh straneh teksta pustijo široke robove. Strokovnjaki pravijo, da dopis iz nekaj vrstic ni lep, če so te vrstice dolge in je potrebno zato v takih primerih pisati v sredini s krajšimi vrsticami.

Objavljamo osnutek pravilnika o uporabi sredstev sklada skupne porabe

V PRVI ŠTEVILKI LETOŠNJEGA ZVEZNEGA URADNEGA LISTA JE BIL OBJAVLJEN ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SREDSTVIH GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ, S KATERIM JE DOLOČENO, DA LAHKO GOSPODARSKE ORGANIZACIJE UPORABLJAJO SREDSTVA SKUPNE PORABE SKLADNO S STATUTOM ALI DRUGIM SPLOŠNIM AKTOM.

ZARADI TAKŠNEGA PREDPISA JE UPRAVNI ODBOR NAROČIL VODSTVU OSREDNJIH SLUŽB NAJ PRIPRAVI OSNUTEK PRAVILNIKA O KORIŠČENJU SREDSTEV SKUPNE PORABE.

UPRAVNI ODBOR JE OSNUTEK TEGA PRAVILNIKA SPREJEL NA SVOJI SEJI 9. MARCA 1967 IN GA DAL V RAZPRAVO ČLANOM DELOVNE SKUPNOSTI. PRAVILNIK MORA BITI OBJAVLJEN OZIROMA V RAZPRAVI NAJMANJ 15 DNI, NAKAR GA BO PO PREDHODNI OBRAVNAVI VSEH PRIPOMB SPREJEL DELAVSKI SVET.

OBJAVLJAMO CELOTNI OSNUTEK PRAVILNIKA O KORIŠČENJU SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE.

Na osnovi 59. člena zakona o sredstvih gospodarskih organizacij in na osnovi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sredstvih gospodarskih organizacij ter na osnovi 67. člena statuta podjetja sprejema delavski svet na svoji seji dne 1967 naslednji

PRAVILNIK

O KORIŠČENJU SREDSTEV SKLADA SKUPNE PORABE TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ«, KIDRIČEVO

1. člen

Pravilnik o koriščenju sredstev sklada skupne porabe (v nadaljnjem besedilu pravilnik) določa način in namene, za katere se koristijo sredstva sklada skupne porabe.

2. člen

Sredstva sklada skupne porabe se formirajo iz dohodka po zaključnem računu, iz odstopljenega dela prispevka iz osebnih dohodkov za stanovanjsko izgradnjo, iz dohodkov od poslovanja objektov skupne porabe ter iz obresti, ki se manjšajo na sredstva skupne porabe in se delijo na osrednji sklad skupne porabe in na sklade skupne porabe delovnih enot. Sklade delovnih enot predstavljajo samo finančna sredstva.

3. člen

Denarna sredstva skupne porabe se vodijo na posebnem računu pri službi družbenega knjigovodstva.

4. člen

Sredstva sklada skupne porabe se lahko koristijo samo za zadovoljevanje skupnih potreb podjetja in delovnega kolektiva kot določa ta pravilnik.

5. člen

Sredstva odstopljenega prispevka za stanovanjsko izgradnjo so namenska in se smejo koristiti samo za izgradnjo stanovanj.

6. člen

Ostala sredstva skupne porabe je možno koristiti v naslednje namene:

- financiranje stanovanjske izgradnje;
- kritje vseh stroškov, ki nastanejo v zvezi s poslovanjem sredstev skupne porabe;
- kritje izgub objektov skupne porabe;
- kritje stroškov izdaje tovarniškega časopisa;
- plačevanje najemnine in kunjave za stanovanja, s katerimi razpolaga podjetje in ki niso zasedena;
- dajanje raznih dotacij;
- dajanje štipendij in pomoči pri študiju — v skladu s pravilnikom o strokovnem izobraževanju;
- izplačevanje dodatkov za redni dopust članom delovne skupnosti v skladu s pravilnikom o izplačevanju iz sredstev skupne porabe za dopust;
- dajanje posojil drugim delovnim organizacijam za namene skupne porabe;
- nabava raznih knjig;
- plačilo stroškov proslav tovarniškega in drugih praznikov;
- plačilo ostalih stroškov v zvezi s sredstvi skupne porabe.

7. člen

Razen namenov iz prejšnjega člena se sredstva skupne porabe lahko koristijo še v naslednje namene:

- za stroške strokovnih ekskurzij;
- za dajanje socialnih podpor družinam umrlih članov kolektiva in članom kolektiva, ki so postali v podjetju invalidi;
- za kritje stroškov za vence in udeležbo na pogrebi umrlih članov kolektiva in članov kolektivov, s katerimi ima podjetje poslovne stike;
- za plačilo stroškov neobveznih preventivnih akcij in zdravstvenih pregledov na novo sprejetih delavcev.

8. člen

Delavski svet lahko sklene, da se sredstva sklada skupne porabe prenesejo v poslovni sklad, če to zahtevajo potrebe podjetja.

9. člen

O koriščenju sredstev skupne porabe iz 6. člena odloča delavski svet podjetja po predhodni obravnavi svetov proizvajalcev delovnih enot, o koriščenju sredstev skupne porabe iz 7. člena pa odločajo sveti proizvajalcev delovnih enot. Enoti počitniški dom in samski dom koristita sredstva samostojno glede na potrebe.

10. člen

O koriščenju sredstev skupne porabe vodi evidenco služba knjigovodstva.

11. člen

Ta pravilnik sprejme delavski svet, v veljavo pa stopi 5. dan po objavi.

Predsednik DS
Ivo Tušek

Spremembe pravilnika o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju

Upravni odbor je predlagal, da bi v pravilniku o izobraževanju in strokovnem izpopolnjevanju spremenili in dopolnili tista določila, ki določajo roke za pridobitev posameznih stopenj strokovne usposobljenosti. Te spremembe in dopolnitve pravilnika je objavil. Vsi sveti proizvajalcev delovnih enot so o njih razpravljali in v celoti z njimi soglašali. Spremembe so naslednje:

22. člen se spremeni in v prečiščenem besedilu glasi:

Strokovno usposobljenost polkvalificiranega delavca za določeno stroko doseže NKV delavec, če je po 12 mesecih dela na delovnem mestu te stroke uspešno opravil izpit o poznavanju tehnološkega procesa svoje delovne skupine. Izpit je teoretični in praktični. Višje strokovno usposobljen delavec katerekoli druge stroke ali PKV delavec sorodne stroke pridobi strokovno usposobljenost PKV delavca pod istimi pogoji po 6 mesecih.

23. člen se spremeni in v prečiščenem besedilu glasi:

Strokovno usposobljenost KV delavca za določeno stroko doseže delavec:

— ako je končal poklicno šolo v stroki, ki jo zahteva delovno mesto in opravil uvaljni seminar in poskusno delo za določeno delovno mesto;

— ako potem, ko je delal na delovnem mestu iste stroke najmanj 3 leta kot PKV delavec, uspešno opravi izpit, predpisan za to stopnjo strokovnosti s potrjenimi učnimi programi; KV delavec sorodne ali višje strokovno usposobljen delavec druge stroke pridobi strokovno usposobljenost KV delavca pod istimi pogoji po 18 mesecih, VKV delavec sorodne stroke pa po 9 mesecih.

24. člen se spremeni in glasi:

Strokovno usposobljenost VKV delavca za določeno stroko doseže delavec, ako potem, ko je vsaj 3 leta delal na delovnem mestu te stroke kot KV delavec, uspešno opravi izpite, predpisane za to stopnjo strokovnosti s potrjenimi učnimi programi; VKV delavec sorodne stroke pridobi strokovno usposobljenost VKV delavca za določeno stroko pod istimi pogoji po 18 mesecih.

26. člen se spremeni in glasi:

Za ugotavljanje strokovnih usposobljenosti, navedenih v 20. členu tč. 2, 4 in 5 tega pravilnika je pristojna izpitna komisija. Izpitna komisija je sestavljena iz predsednika in tajnika ter vsakokratnega predavatelja predmeta, iz katerega se izpit polaga. Predsednik in tajnik komisije sta stalna ter imata stalna namestnika. Predsednik in tajnik sta tudi njuna namestnika imenuje upravni odbor podjetja po predlogu komisije izobraževalnega centra.

Arhiv izpitne komisije vodi administracija izobraževalnega centra.

Za 27. členom se doda novi 27/a člen, ki se glasi:

Delavcu, ki je izpolnil pogoje iz čl. 22, 23 in 24 tega pravilnika, izda direktor podjetja potrdilo o pridobljeni strokovnosti. Te spremembe veljajo pet dni po objavi.

Spremembe v pravilniku o dodeljevanju stanovanj

Člani naše delovne skupnosti so na najrazličnejših zborih in sestankih dajali pripombe na posamezna določila pravilnika o dodeljevanju stanovanj. Upravni odbor in delavski svet sta zaradi tega naročila vodstvu osrednjih služb, naj pripravi spremembe in dopolnitve pravilnika o dodeljevanju stanovanj tako, da bo možno dodeliti stanovanje tudi tistim delavcem, ki nimajo visoke ali srednje strokovne izobrazbe.

Organiziran je bil skupni sešatek komisije za skupno porabo in družbeni standard in komisije za kadrovanje in štipendiranje, ki sta predlagali, da bi naj bila osnovna sprememba taka, da bi v pravilnik vstavili novi pogoj, to je da mora biti tisti delavec, ki ima pravico do dodelitve stanovanja, zaposlen v našem podjetju najmanj dve leti. Sedanji pravilnik je namreč omogočal to, da je imel prednostno pravico višji strokovni delavec pri dodelitvi stanovanj, ne glede na to, koliko časa je bil zaposlen v podjetju.

Upravni odbor podjetja je na svoji seji 9. marca 1967 razpravljal o predlogih sprememb pravilnikov in daje v obravnavo članom delovne skupnosti naslednje spremembe:

— V členu 5 je treba dodati novo točko 4, ki se glasi: da so najmanj dve leti v podjetju.

— Člen 6 se dopolni ter se v celoti glasi:

Stanovanja se dodeljujejo oziroma zamenjujejo po naslednjem vrstnem redu:

1. vodilnim delavcem in delavcem z visoko in višjo strokovno izobrazbo,
2. srednjestrokovnim in visokvalificiranim delavcem,
3. kvalificiranim delavcem,
4. ostalim članom kolektiva po važnosti njihovega dela, ki ga opravljajo.

Če je v okviru ene skupine več prosilcev, ki imajo sicer enake pogoje, ima prednost pri dodelitvi stanovanja tisti, ki je dalj časa v podjetju. V primeru, da bi bila dva ali več prosilcev iz ene skupine tudi enak čas v podjetju, se določi prednost pri dodelitvi po vrstnem redu vloženih prošelj.

— Skladno z dopolnitvijo 6. člena je potrebno ustrezno dopolniti 8. člen pravilnika, in sicer je treba dodati novo točko 5, ki se naj glasi:

— čas zaposlitve v podjetju.

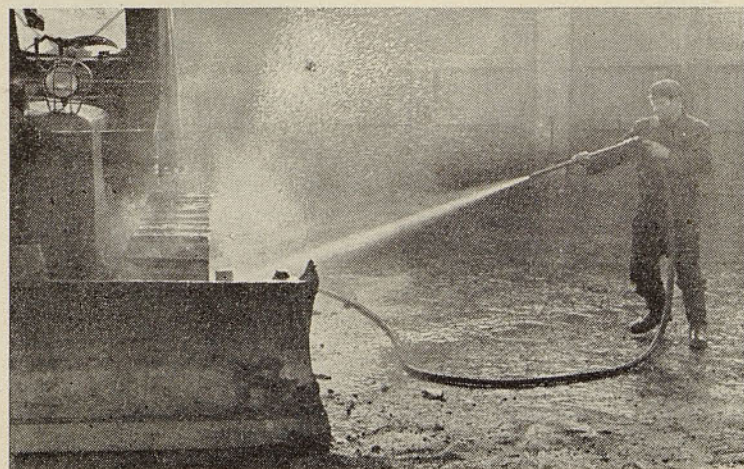
K 9. členu se doda: Kadrovske oddelke vodi evidenčno knjigo o dospelju prošelj.

Člani delovne skupnosti imajo pravico podati pripombe na spremembe in dopolnitve pravilnika o dodeljevanju stanovanj. Spremembe in dopolnitve morajo biti v javnosti najmanj 15 dni.

K.-n.

(Nadaljevanje sledi)

sj

Pranje buldožerja

KAJ MORAMO VEDETI O KRITIKI?

Kaj je kritika in kaj pomeni biti kritiziran je vsakdo že občutil na svoji koži in to ne samo enkrat. Nič kolikokrat slišimo v službi in doma tele besede: »Tega ne bi smel narediti!« »Kdaj boš vendar že postal boljši!« »Ti si vsega kriva!« ... Kaj je bilo? Otrok ni izpolnil obljube, ki jo je bil dal staršem. Delavec je slabo opravil svoje delo. Oče je očital materi, da je slabo vzgojila sina.

Kaj želimo doseči s kritiko? Želimo predvsem pozitivno vplivati na kako osebo, da se poboljša ali da obžaluje svoje besede in dejanja.

Kako naša okolica sprejema kritiko in kako jo sprejemamo mi, če nas kdo kritizira? Kakšne so torej naše izkušnje? Poskušajmo se spomniti, kolikokrat smo s kritiko dosegli to, kar smo želeli? Ali je bilo naših uspehov več kot neuspehov?

Poskušajmo se tudi spomniti, kako smo se obnašali, kadar so nas kritizirali. Ali smo priznali svojo krivdo ali pa smo se razjezili in menili, da nam je bila storjena krivica...

Spomnite se samo, ko vas je kritiziral vaš nadrejeni, ki je grajal vaše popuščanje pri delu v zadnjem času. Najprej eno vprašanje: Kako ste se takrat počutili? Prijetno vam najbrž ni bilo. Ali niste občutili nekakšno neprijetno napetost v sebi? Odzvet vam je bil del vašega dostojanstva. Kako pa ste reagirali? V sebi ste mrmrali: »Kaj me briga. Šef je danes slabe volje, pa je našel prav mene. Naj gre...«

Ce pa niste reagirali tako, ste imeli mogoče veliko željo, da bi se šefu postavili po robu in dejali, da ni res, kar vam očita. Pa vseeno mu niste ničesar rekli, temveč ste le sklonili glavo. Dogodkov, ki so sledili, bi se najbrž bolj spominjala vaša žena. Ko ste prišli domov, ste že na pragu pričeli kričati, da vam je dovolj njene malomarnosti. Da ni sposobna niti tega piškavega kosila skuhati ob pravem času. Zdaj, da vam je končno vsega dovolj...

Toda mogoče niste reagirali niti tako. Enostavno ste se poplekli v sebe in trpeli. Delo pa se vam je zdelo še bolj zoprno kot doslej.

Sedaj pa bo kdo rekel: »To zame ne drži. Jaz sem kritiko svojega nadrejenega vzel zelo resno. On je imel prav. Kritika je vplivala na mene in napol sem vse sile, da bom od slej boljši.«

Ce bi se vsi odzvali na kritiko tako, bi bilo res idealno. Tedaj bi bil namen kritike dosežen. To pa je tisto, kar želimo s kritiko doseči, če seveda kritiziramo s poštenimi nameni. Vendar, kot vemo iz prakse, kritika vse pre pogosto ne doseže svojega namena. To prav tako kažejo rezultati preučevanja, kako vpliva kritika na ljudi.

I. PRI JAVNI KRITIKI SO BILI REZULTATI NASLEDNJI:

	Ljudje so postali boljši	Ostali so enaki	Bili so še slabši
Navadna kritika (popravljanje)	35 %	28 %	37 %
Posmehovanje	17 %	36 %	47 %
Zlobna kritika	12 %	23 %	65 %

II. LJUDJE SO BILI KRITIZIRANI NA SAMEM:

	66 %	23 %	11 %
Navadna kritika (popravljanje)	66 %	23 %	11 %
Posmehovanje	35 %	31 %	34 %
Zlobna kritika	28 %	28 %	44 %

Kaj lahko vse sklepamo iz teh rezultatov? Eden izmed zelo važnih faktorjev je vsekakor način kritike. Vidimo, da javna kritika daje slabe rezultate. Nam se vsekakor prvi hip

zdi, da bi morala javna kritika poziciono delovati na ljudi. Toda dejstva govorijo drugače. Odgovor je treba iskati v razumevanju tega, kaj se pri javni kritiki dogaja v človekovi notranjosti. Pri človeku je takrat zelo prizadeta njegova osnovna misel, da nekaj pomeni za svojo okolico. Ogroženo je njegovo človeško dostojanstvo. Sedaj vsi vedo za njegovo slabost.

To je tipična frustracijska situacija (frustracija je stanje notranje napetosti, v trenutku, ko se človek znajde pred kako zunanjim oviro, op.p.), na katero človek v večini primerov reagira negativno. Dal si bo duška v napadalnosti, v odkriti ali prikriti sovražnosti, ali pa se bo zaprl sam vase.

Kritika na samem ima več uspeha. Čeprav je tudi to frustracijska situacija, je vendar drugačne narave. Dogaja se v navzočnosti samo ene osebe, ki nam je že s tem pokazala tudi svoje zaupanje.

Moramo torej dobro paziti, kako kritizirati: da nas kritika spodbudi in naredi boljše ali, da nas užali in duševno uniči. Vidimo, da posmehovanje in zloba dajeta najslabše rezultate pa naj bo kritika javna ali na samem. Taki postopki pač nujno izzivajo v človeku negativne reakcije.

Dalje vidimo, da kritika na samem, pa četudi brez posmeha in zlobe, prav tako ni vedno uspešna. Kakšen je razlog? Pri kritiki si moramo biti najprej na jasnem, če je človek, ki ga mislimo kritizirati, tudi zares kriv. Mogoče se nam to trenutno le tako dozdeva, ker smo zelo slabe volje in se moramo na vsak način nad kom znesti. Drugič pa moramo vedeti, če imamo dovolj trdne dokaze, na osnovi katerih lahko kritiziramo.

Sedaj pa še vprašanje: koliko smo mi sami krivi, da naš podrejeni ali naš otrok, žena, mož, sorodnik — ni razumel ali ni vedel za svojo dolžnost ali za tisto, kar bi po našem mnenju moral narediti? Nato pa še, kakšen pomen bo imela kritika v takšnih okoliščinah?

Zelo važno pa je, da tudi o tistem, ki ga želimo kritizirati, vemo nekatere stvari: kakšno je njegovo zasebno življenje (bolezen v hiši, siromaštvo, alkoholizem). Ali je ta oseba dovolj sposobna, da razume in naredi to, kar smo od nje pričakovali? Potem je važen še odgovor na tole vprašanje: ali je krivec sprevidel svojo napako? Zakaj se mu je to zgodilo? Kolikokrat je že naredil podobno napako? Ali mu je zelo neprijetno, zato ker sam vidi, kako je grešil? Kakšen je on ali ona drugače, pri delu in v življenju?

Ne pozabimo tudi na ton kritike. Zaradi razburjenja tisti, ki kritizira, prav lahko prične glasneje govoriti, kot je normalno. Močno razbur-

šani ton izziva pri kritiziranem odpor, začne se braniti in namesto sodelovanja (ki je potrebno pri kritiki), se razvije prepir. Nerodne in smešne so tudi izjave, s katerimi se tisti, ki kritizira, postavlja v nadrejen položaj: »Imel sem prav, ko sem govoril, da vi niste za to delo. Vi ste slabi in nespretni!«

Spomnimo se sedaj še tega, da se kritizirani že samo s tem, ker se je znašel v takem položaju, počuti zelo neprijetno. Tako, da se moramo zares vedno vprašati, kakšna naj bo kritika na samem. Težko je dajati recepte, ker so ljudje pač različni, in to ne samo moški in ženske ter stari in mladi, temveč vsi, brez izjem. Nekateri ljudje so občutljivi, drugi bolni, nekateri pa imajo slabe izkušnje s kritiko. Vseeno pa lahko pri kritiki na samem upoštevamo nekatera osnovna načela:

● poskušajmo pomagati kritiziranemu, da se ne bo počutil kot »beden črv«, ki bo zdaj, zdaj pohojen. Naredimo situacijo, ne samo znosno, ampak prijateljsko. Človek bo občutil, da želimo z njim sodelovati in ne kazati svojo premoč nad njim. Položaj bomo naredili prijateljski, če ne bomo začeli takoj kritizirati, ampak poskušamo človeka zraven sebe najprej osvoboditi strahu. Pa tudi, če ga ni strah, prijetno mu vsekakor ni. Recimo mu zato na začetku nekaj prijetnega, mogoče o njem osebno, kar ga bo ohrabrilo, da bo lažje prenesel kritiko.

● Kritiziranega je treba vprašati, zakaj misli, da se je napaka zgodila, ali zakaj nekaj ni naredil, in ali lahko na prepričljiv način opraviči napako. Ako se napake ne zaveda, mu je treba stvar ustrezno razložiti. Zato moramo preveriti njegovo znanje. Ni dovolj samo reči, da nekaj ni v redu, marveč je treba tudi povedati, zakaj ni dobro. Človeka je treba vedno vpeljati v to, kaj in kako mora delati. Pri tem pa je važno, da takoj preverimo, če nas je razumel. Kritiko je dobro končati z nečim prijetnim. Dobro je izraziti zaupanje in nado, da se napaka ne bo več ponovila. Zaupanje je najboljši kredit.

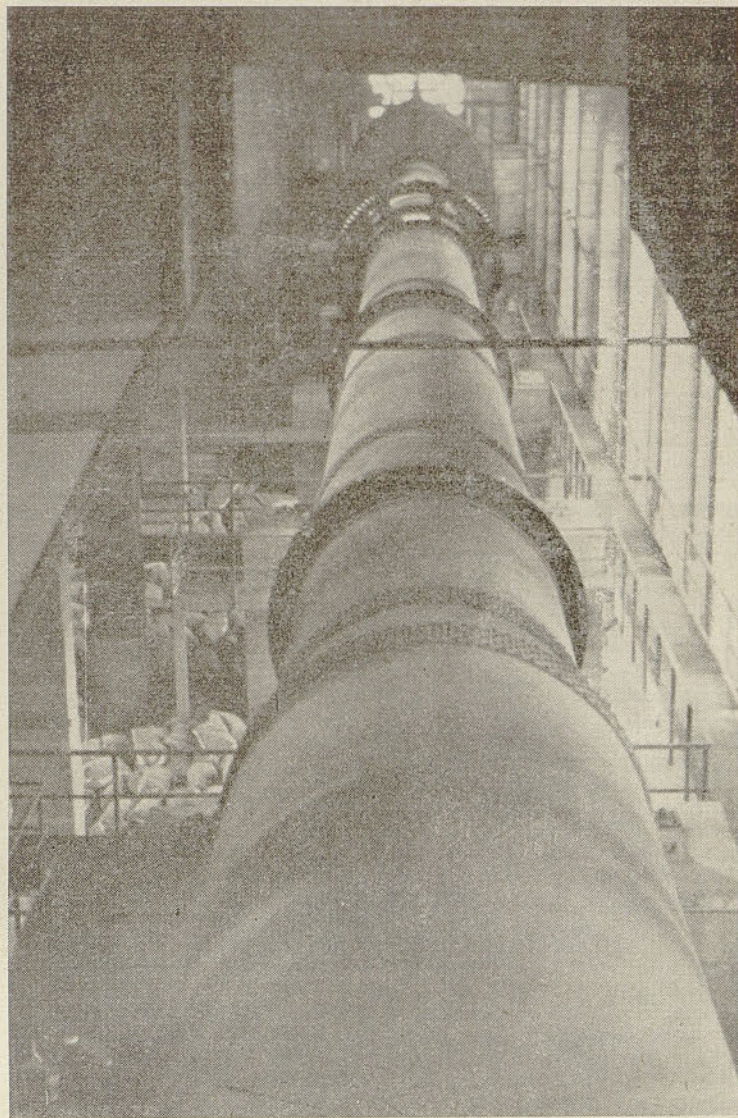
Mogoče bo sedaj kdo rekel: »Le kam bi prišel, če bi tako delal! Ljudje bi se mi povzpeli na vrh glave. Petra sem kritiziral že nešteto krat, vendar je ostal vedno enak. Nekateri so nepopravljivi!«

Čisto gotovo je n. pr., da ima lahko vodilni delavec težave, če pride na delovno mesto, kjer nikoli niso gledali na to, kako kritizirajo. Potreboval bo določen čas, dokler se ljudje ne prepričajo, da jim on s svojo kritiko ne želi dokazati, da je njihov šef, ampak da želi, da bi bili njegovi podrejeni boljši.

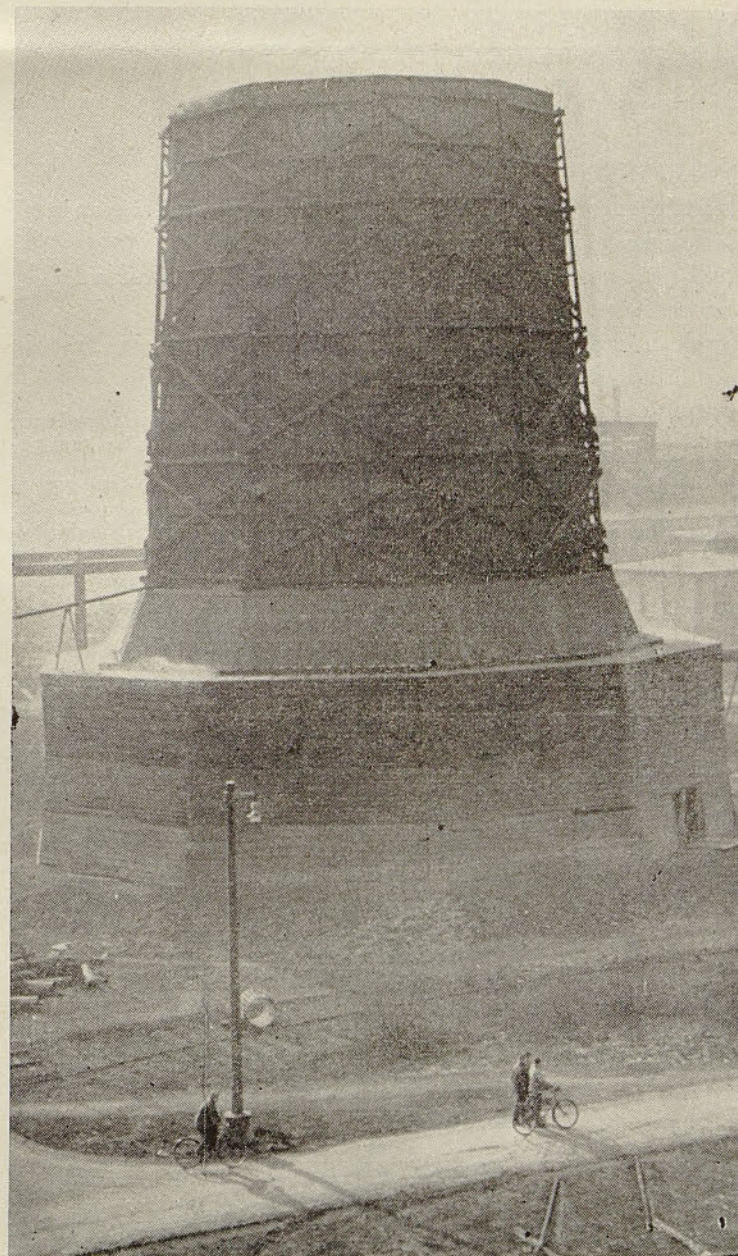
Na koncu pa še nasvet, kako pomagamo sami sebi, če nas kdo kritizira. Če nas kritizirajo po krivici (če smo o tem res trdno prepričani), poskušajmo misliti na to, da oseba, ki nas kritizira, ne ve, kako je treba ravnati z ljudmi, in da izvaja pritisk na nas, ker je prepričana, da ima prav. Naše spoštovanje proti takemu človeku se bo zmanjšalo, vendar se pri tem ne bomo počutili užaljeni in nesrečni.

Ce smo krivi, priznajmo sami sebi, da je do tega moralo priti. Poskušajmo kritiko resno vzeti, ponabljajmo v sebi besede, ki se nam zde pomembne. Ponovimo to tudi na glas. Pomagajmo tistemu, ki želi, da bi bili boljši!

Def

Rotacijska peč

Hladilni stolp

Reševali so...

Na peti strani 1. številke našega časopisa je tega leta bil tudi objavljen članek z naslovom »V prepričanju, da mu pomagajo, bi mu lahko škodovali«.

K temu dodajam dopolnilo oziroma odgovor.

Res je, da v kalcinaciji ni nosil. Le-ta pa so približno 50 metrov daleč pri vhodu v separacijo, v neposredni bližini priročnega skladišča obrata glinice, v kabini št. 3, ki služi predvsem za prvo pomoč pri opeklinah zaradi luga.

Razumljivo pa je, da ta nosila ne služijo samo za ponesrečenca, ki so se poškodovali z lugom, marveč lahko služijo tudi za nezgode druge narave.

Prav zaradi tega mi ni jasno, zakaj jih tudi v primeru nezgode 11. januarja letos niso uporabili?

Prav tako mi ni razumljivo, da nekateri delavci glinice še danes ne vedo, kje so v njihovem obratu nosila. Dodal bi, da so nosila na nekaterih mestih že dalj časa oziroma več kot leto dni!

O obveščanju primerov o težkih nezgodah naj omenim samo, da je bilo že pred leti obvestilo, da je treba v težkih primerih nujno poklicati tukajšnjo obratno ambulanto, ta pa naj takoj pošlje zdravstvenega delavca ali zdravnika na kraj nesreče. Zraven tega bi dodal, da ima obratna ambulanta tudi službeno kolo, ki služi izključno za hitre intervencije pri težkih telesnih in drugih poškodbah.

Ker pa v vseh takih primerih ne delamo tako, je razumljivo, da so zato vsi pogoji za poslabšanje

zdravstvenega stanja ponesrečenca, ki lahko pripeljejo tudi do usodnih posledic.

Primer člankarja »Dof« nazorno pove, kako »strokovno so ponesrečenca prekladali« kljub temu, da do tega ne bi smelo priti, ker bi lahko uporabili nosila. V tem primeru zaključujem, da se reševalci niso zavedali posledic, ki bi lahko nastopile pri takšnem ravnanju s poškodovancem.

Prav zaradi tega apeliram na vse prizadete ob tej neizgodi, drugim pa naznanjam, da nesreče vzamejo resno in da naj v primeru, ko reševalci nimajo osnovnega znanja iz prve pomoči in preventivnih mer reševanja — pušče ponesrečenca pri miru in takoj pokličejo pomoč!

O osnovnem znanju prve pomoči naj omenim, da je že vrsto let v učenem programu za vse kvalifikacije v našem podjetju tudi snov iz prve pomoči.

Če pa sedaj upoštevamo statistični pregled delavcev, ki so npr. v treh letih polagali izpite, vidimo, da je povprečno na leto opravilo izpite 264 delavcev — torej 264 delavcev, ki so sprejeli ob svojih strokah tudi osnovno znanje iz prve pomoči.

Iz tega sledi, da imamo danes v našem podjetju že lepo število delavcev po obratih, ki imajo osnovno znanje prve pomoči.

Zraven tega imamo še gasilce, ki imajo že po svoji stroki med drugim tudi solidno znanje o prvi pomoči.

Kar zadeva nosila po obratih, pa naj omenim, da obrati glinice nimajo nosila. Drugi obrati pa so jih že naročili in jih bodo v kratkem tudi prejeli.

-Ker

Transportni delavci pri nakladanju odpadne opeke

Varilec

Nepotrebna nezgoda ...

Predmet: Nezgoda pri delu

Ponesrečenec: Muršec Alojz iz gradbenega vzdrževanja

Datum nezgode: 14. februarja 1967 ob 12. uri

Kraj nezgode: Livarna, pri 1-A Gautschy mešalniku

Vir nesreče: železni rob nosilca mešalnika

Vzrok nesreče: nediscipliniranost druge osebe in kršenje varnostnih predpisov

Kako in zakaj je prišlo do nesreče?

Pri livnem stroju livarne v neposredni bližini 6-tonske indukcijske peči je prišlo usodnega dne do besednega spopada med Albinom Ciglarjem in Francem Tomaničem.

Ciglar je vrgel kaolin Tomaniču. Ta mu ni ostal dolžan in mu je tudi vrgel kaolin. Takoj nato je Tomanič prijel čopič (leta se uporablja za premazanje kokil livnega stroja). Ko je Ciglar videl v Tomanovih rokah čopič, je zbežal. Tekel je proti zahodni strani hale livarne in izginil za 1-A mešalnik.

Urnih nog se je Tomanič podal za njim. Med tekom pa je pri 1-A mešalniku zadel z ramo v Alojza Muršeca tako močno, da je ta izgubil ravnotežje in pri padanju na tla zadel z glavo ob železni rob mešalnikovega nosilca.

Ponesrečenca so odpeljali v obratno ambulanto, od tod pa v bolnišnico Ptuj. Rana je bila tako močna, da je bil potreben kirurški poseg.

Po izjavi primarija ptujske

bolnišnice verjetno ponesrečenec po tem udarcu — ne bo imel posledic.

Kaj pa bi bilo, če bi bil ta udarec usoden in bi povzročil invalidnost, da o najhujšem sploh ne govorimo. Potem bi ta delavec zapustil štiri nepreskrbljene otroke!

Zastavljamo vprašanje, kdo je kriv za to nesrečo? In, ali sta se Ciglar in Tomanič zavedala, kakšne bi bile lahko posledice s takim igranjem s kaolinom in tekom po prehodu?

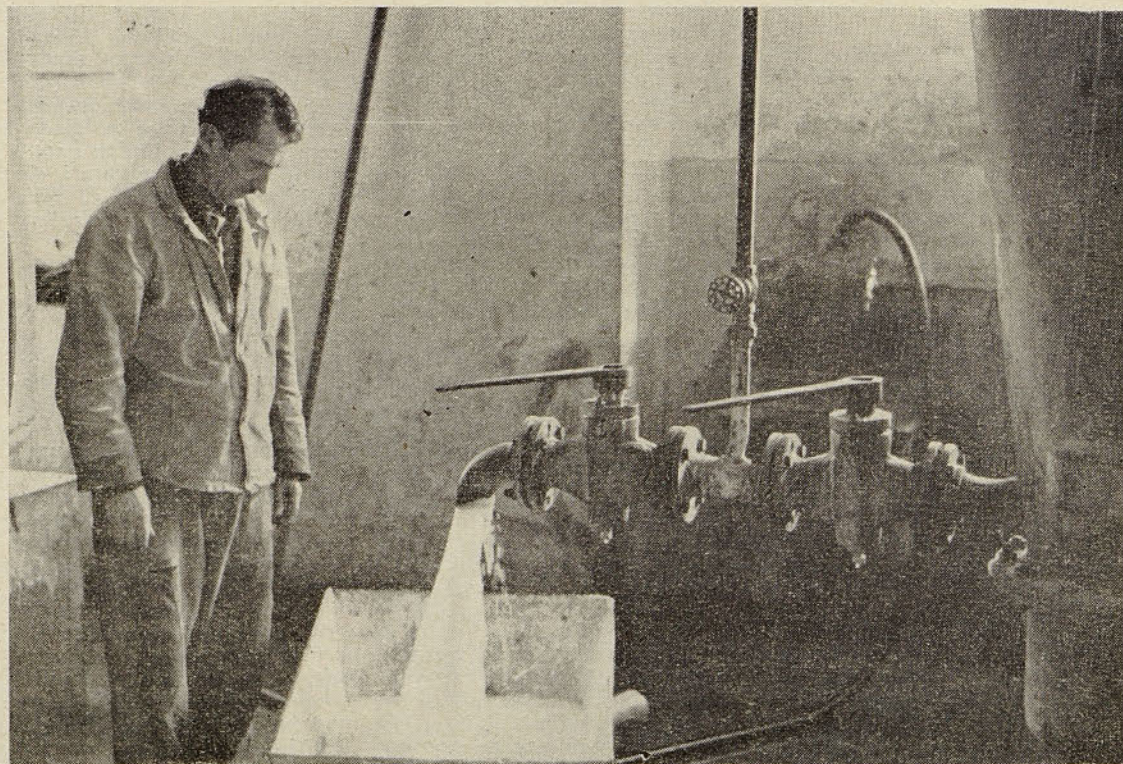
Verjetno se nista zavedala, kakor tudi ne, da sta ogrožala sodelavca, kršila interne varnostne predpise in delovno disciplino v obratu.

Izid vsega tega je, da so obrati proti njima že uvedli postopek.

Ob zaključku naj še omenim, da nas nesreča pri delu nehoje vedno spremlja, pri čemer je vedno ponesrečenec tisti, ki je najbolj prizadet.

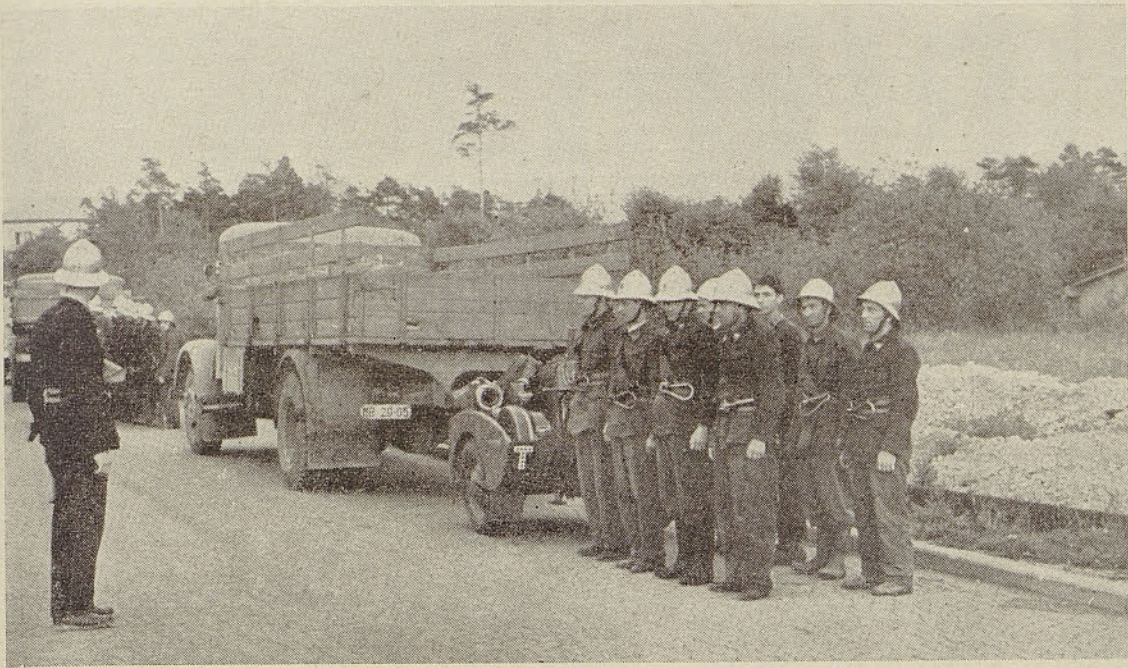
Prav zaradi tega sodim za nujno največjo pozornost do delovne discipline.

-ker

Jože Gradišnik pri posluževanju reaktorja za omehčavanje vode

... pišite nam

Naši gasilci

Občni zbor naših gasilcev

PRED PREDSTAVNIKI TOVARNE IN ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA IN PREDSTAVNIKI BLIŽNJIH GASILSKIH DRUŠTEV SO NAŠI GASILCI 17. FEBRUARJA POLOŽILI SVOJ LETNI OBRAČUN.

Predsednik društva:

V tem letu praznujemo 20-letnico obstoja našega društva. V teh dvajsetih letih smo opravili veliko dela. Zato želim izraziti vso priznanje ustanoviteljem našega društva, predvsem tistim, ki so še danes aktivni člani, saj so s svojim delom mnogo prispevali k razvoju društva. Če samo pregledamo opremo, ki smo jo uporabljali takrat, in to, ki jo imamo danes, je zadosten dokaz, da je društvo dobro poslovalo.

Predstavniki tovarne:

Zahvaljujem se vam za gašenje požarov v podjetju. Požari, ki so bili v tovarni, bi lahko povzročili večjo škodo, če jih ne bi tako hitro zatrli. Prek vas spoznavajo člani našega kolektiva, kako je treba ravnati, da ne bi prišlo do požara. Najboljši seminar za celotni kolektiv bo, če boste svoje znanje prenašali na druge delavce. To je mnogo bolj koristno, kot gasiti požare v tovarni. Mi-

slim, da v tej smeri tudi delate in se vam za vaše delo in vaš trud zahvaljujem. Želim, da bi tudi v prihodnje ostali na tej ravni, da bi imeli enake uspehe kot do sedaj in da bi svoje delo pri opozarjanju delavcev podvojili. Želim, da geslo, ki ste si ga osvojili kot svoj pozdrav, dosledno izpolnjujete.

Predstavniki UO tovarne:

Ne smete si misliti, da vas ocenjujemo po vaših uspehih na raznih tekmovanjih, ampak po tem, kaj ste naredili ob raznih akcijah v tovarni in zunaj nje, koliko ste pomagali pri reševanju človeških življenj in lastnine. Tu vas cenimo in smo vam za vaše delo hvaležni. Pripravljeni smo vas podpirati pri vašem delu tudi v prihodnje finančno, kot tudi pri vašem strokovnem usposabljanju. Tako kot se razvija naša tovarna, tako se boste tudi vi z vašim delom morali prilagoditi. To zahteva pri vas še veliko dela in

upam, da boste z voljo te naloge tudi v prihodnje uspešno izvrševali.

Predstavniki sosednjih društev:

Želeli bi, da bi sodelovanje našega društva z nami bilo še tesnejše, kljub temu, da si po orodju in opremljenosti nismo enaki, imamo pa enak cilj, da opravljamo to humano nalogo tam, kjer se pokaže potreba. Želeli bi, da bi pri čuvanju vaših objektov imeli obilo sreče in uspehov. Želja našega operativnega štaba je, da bi v vasi Njiverce organizirali vajo, na kateri bi lahko tudi mi sodelovali. Nadalje prosimo, da nas povabite na vaje, na katerih delate z aparati, ker mi le-teh nimamo. Želeli bi, da pridete v primeru potrebe na pomoč našim društvom. Obljubljamo pa vam, da bomo tudi mi prišli na pomoč, če bo v vaši tovarni naša pomoč potrebna.

M. M.

Kaj je varnostni program?

Varnostni program je zbirka važnih ukrepov, ki se nanašajo na določeno delovno mesto v podjetju, obratu, pogonu ali delavnici. Varnostni program mora dati pregled vseh ukrepov — tehničnih, organizacijskih in psiholoških.

Tak varnostni program naj bi sestavil vsak vodja, mojster, predelavec za svoj delokrog dela, npr.:

- b) vključevanje te službe pri raziskavah vzrokov poškodb in nesreč
- c) vključevanje te službe pri seznanjanju novih delavcev v pogonih z ozirom na varnost

- 4. Vodenje pregledne statistike v svojem delokrogu v pogledu poškodb pri delu

C. PSIHOLOŠKI UKREPI

1. Priučevanje delavcev

- a) seznaniti je treba delavce s tehnološkim postopkom, pogonskimi navodili in posebnimi ukrepi za varnost
- b) seznaniti delavce z nastopajočimi nevarnostmi
- c) seznaniti delavce z ukrepi varnosti za posamezne faze dela
- d) seznaniti delavce o nevarnosti pri delu z orodji
- e) ugotavljati sposobnost delavca za ustrezno delovno mesto

2. Seznaniti nove delavce z delom

- a) seznaniti delavce z nevarnostmi pogona in delovnega mesta
- b) vključevati službo varstva pri delu za pojasnjevanje (pod a)
- c) pred začetkom dela izdati novim delavcem predpisana osebna zaščitna sredstva

3. Šolanje

- a) uvajanje 5 min. razgovorov z delavci o ukrepih varnosti na delovnih mestih
- b) pohvaliti oziroma grajati posameznika ali skupine zaradi pravilnega oziroma nepravilnega odnosa do varnostnih ukrepov
- c) ponovno poučiti vse delavce, ki se vračajo na delo po daljši odsotnosti
- d) izučiti določeno število delavcev iz pogonov z delom okrog prve pomoči
- e) izučiti delavce o ravnanju z različnimi gasilskimi in dihalnimi aparati

UMETNA VLAKNA PREVAJAJO SVETLOBO

Ameriška firma Packard Electric je izdelala kabel iz umetnih vlaken »Crofon«, ki prevaja svetlobo na enak način, kot prevaja žica električni tok. Kaže, da bo potrebno optične zakone korigirati, saj je s tem kablom uspelo voditi žarke svetlobe okrog vogala. S pomočjo žarnice v avtomobilu na lahko dostopnem mestu lahko s »kablom«, ki prevaja svetlobo, osvetlimo katerokoli mesto v notranjosti motorja.

Tudi v naši tovarni nagrajevanje po učinku

Od dobro poučenih ljudi smo zvedeli, da smo končno tudi v naši tovarni s samoupravnim sistemom tako daleč, da bomo prešli na dosledno nagrajevanje po delu. Novi pravilnik za nagrajevanje je izdelan na takšno demokratično načelo, da bo prav gotovo všeč vsem zaposlenim.

Zvedeli smo tudi, da se začnejo osebni dohodki obračunavati po novem pravilniku že 1. aprila 1967.

IZKORIŠČANJE ODPADNEGA PEPELA

Pri zgorevanju premoga v termoelektrarni »Kolubara« dobijo letno prek 300.000 ton odpadnega pepela. Pred kratkim so začeli iz tega pepela z dodatkom malih količin cementa in peska izdelovati opeko. Ta je večjega formata in zamenjuje 8 standardnih opek. Opeka je zadovoljive kvalitete.

Nič več strahu pred redukcijo

Pred dnevi je naš kolektiv zelo razveselila novica, da nam odslej ne bo več treba s strahom razmišljati, ali bomo imeli dovolj električne energije za nemoteno proizvodnjo ali ne. Odgovorni organi elektrogospodarstva Slovenije so nam namreč sporočili, da so končno uvideli, kakšno krivico so delali našemu kolektivu s stalnimi redukcijami vsa leta doslej.

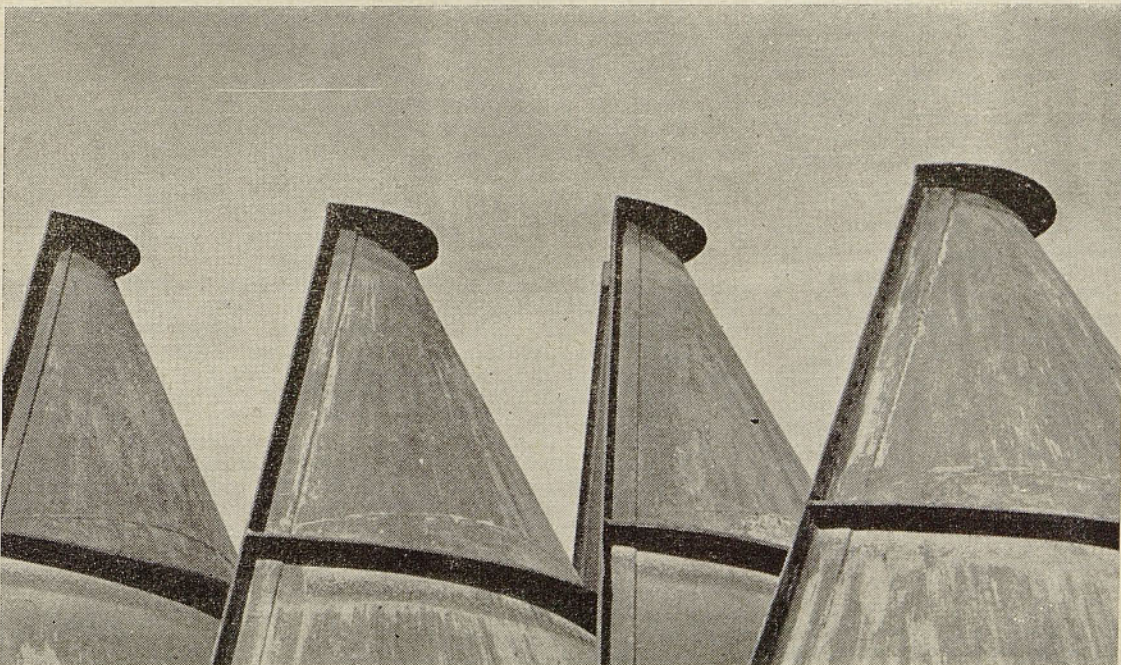
Odslej bomo lahko dobili elektriko v neomejenih količinah in po cenah, ki so v veljavi v drugih gospodarsko razvitih deželah, v aluminijski industriji.

Zadevno pogodbo bodo naši predstavniki in predstavniki elektrogospodarstva podpisali 1. aprila 1967.

Dopisujte v ALUMINIJ

ALUMINIJSKI KONDENZATOR KAPACITETE 1 FARAD

Novi elektrolitski aluminijški kondenzator kapacitete 1 F proizvaja ameriška firma Sangamo Electric Co. Kondenzator je zgrajen za pogonsko napetost 1,5 V. Premer kondenzatorja je 70 mm, višina pa 180 mm.

Nedokončane investicije v teku

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
18			19		20					21			22			
	23	24			25			26								
27	28			29					30			31	32		33	
34				35			36		37			38				
		39		40		41		42		43	44		45			
	46			47		48	49		50		51					
52			53		54				55			56			57	
			58		59				60						61	
62				63					64					65		

PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI - PRENOSI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Zato je bolj kreativen. Od njega lahko pričakujemo večji in hitrejši napredek.

Tudi pri nas se večkrat slišijo glasovi, da je preveč poudarka na formalni izobrazbi, premalo pa na praksi. Kaj se hoče s tem doseči? Je morda to bojazen za prihodnost? Neprijeten občutek, da nam nekaj manjka? Želja, da s pravilniki »uzakonimo« STATUS QUO? Eno nam mora biti jasno, da zaradi razmer ne smemo in ne moremo zavirati vse-spolšne zahteve po strokovnem znanju. Naloga samoupravnih organov pa je, da bodo vsem članom kolektiva omogočili enake možnosti za strokovno usposabljanje, še posebej pa tistim članom, ki so v podjetju že 10 in več let. Precejšnje število članov našega kolektiva se strokovno izpopolnjuje in skuša nadomestiti zamujeno, vendar bi to število lahko bilo večje.

Za pripombe na račun interno priznanih kvalifikacij v našem podjetju pa lahko mirno trdimo, da so brez osnove. Ne bo prišlo od tega, da bi kakršenkoli samoupravni organ razveljavil priznanje pridobljenega znanja, ki ga je prej že potrdil. To bi lahko trdil le tak, ki se zaradi raznih vzrokov ne želi strokovno izpopoljevati. Ni nujno potrebno, da se podjetje bori za priznanje v javnosti opravljenih izpitov v okviru našega izobraževalnega centra. Posredno lahko s tem pospešujemo fluktuacijo strokovnega kadra, kar pa ni v interesu naše delovne skupnosti. Kader si vzgajamo za naše potrebe po programih, ki so prirejeni naši tehnologiji in stopnji razvitosti. Kadrovska služba se sicer zavzema tudi za formalno priznanje opravljenih zaključnih izpitov, to pa je v tem primeru res le gola formalnost. Tudi v svetovno znani francoski tovarni »RENAULT« usposabljaajo v svojem izobraževalnem oddelku tehnike, ki prejmejo diplomu, priznana le v tem podjetju. Podjetje jim je omogočilo, da so si po delovnem času pridobili primerno izobrazbo, če pa želijo diplomu s priznanjem javnosti, si lahko to uredijo sami. Enako lahko velja za nas.

Delovna skupnost kot celota in vsak posameznik bomo morali skrbeti, da nas ne bo prehitel čas in da ne bomo preveč zaostajali za razvojem. Zahteve po strokovnem znanju bodo vedno večje in določeno strokovno usposobljenost, bodisi teoretično ali praktično, si lahko pridobimo le, če imamo primerno splošno izobrazbo. Temeljni zakon o varstvu pri delu postavlja že določene zahteve o strokovni usposobljenosti. Te pa bodo nedvomno vedno večje.

-čk-

POTEK PRIPRAV NA SKUPŠČINSKE VOLITVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

osnovne šole: Tone Žnidarič, Ptuj,

Ivan Spolenjak Ptuj, Cirkulane, Dornava, Gorišnica, Markovci, Zavrč, Leskovec, Podlehnik, Stoperce, Videm,

Zdravstveni dom Ptuj;

4. volijo republiškega poslanca v kulturno prosvetni zbor: osnovne šole »Franc Osojnik« Ptuj,

Desternik, Juršinci, Polenšak, Trnovska vas,

Vitomarci, Hajdina, Kidričevo, Majšperk,

srednji šoli: Gimnazija, Ekonomska srednja šola, Ljudska in študijska knjižnica Ptuj;

5. volijo republiškega poslanca v socialno zdravstveni zbor: Zdravstveni dom Ptuj, Mladinski zaščitni dom Dornava,

Dom upokoencev Muretin-ci. P. S.

KAJ JE VPLIVALO NA DOHODEK LETA 1966

(Nadaljevanje s 1. strani)

delavski svet ugotavljal, da izkazuje potrebe po sredstvih za

skupno porabo precejšnje vsote denarja, vendar je razporedil v sklad skupne porabe le 150 milijonov starih dinarjev, ki so namenjeni za pokritje sprejetih obveznosti in za potrebe, ki se predvidevajo v letu 1967, to so: časopis »Aluminij«, stanarine, venci, razni prispevki, morebitne izgube v počitniškem domu, vzdrževanje samskega doma, restavracije in za dotacije.

Člani delavskega sveta so poudarjali, da ne bomo smeli biti v tem letu tako širokogrudni s sredstvi za dotacije, kot je bil to primer v prejšnjih letih, predvsem pa v preteklem letu.

V podjetju imamo tudi mnogo osnovnih sredstev zunaj rabe in mnogo rezervnih delov za takšna osnovna sredstva, ki niso več v obratovanju. Tudi te rezerve je potrebno preučiti in tak mrtvi kapital ponovno aktivirati.

Vodoravno: 1. ruda, imenovana po kraju Baux v južni Franciji; 7. nekdanja merska enota za delo, ki se opravi, če se dvigne 1 kg 1 meter visoko; 18. glina; 19. hrib nad Sočo; 21. domače moško ime; 22. vrsta barve; 23. ribja koščica; 25. tuje žensko ime; 26. odlikovanje, red; 27. naš voditelj; 29. tuje moško ime; 30. obsežnost v stvari; 34. polet, zanos; 35. indijsko moško ime; 36. pripadnik starodavnega nomadskega naroda ob Črnem morju; 38. stiskanje rok; 39. kratica imena in priimka francoskega skladatelja, ki je umrl 1. 1962; 40. kratica za tedensko tribuno; 42. stari grški bajeslovni pesnik; 45. kratica imena in priimka nemškega idealističnega filozofa; 46. kratica zvezne države v ZDA (original); 47. upodabljaajoči umetnik; 50. tanka tkanina; 52. izbira, ločitev; 54. država v Evropi; 56. simbol elementa germanija; 57. kratica ene od držav ZDA; 58. delavec tkanja tkanin; 60. kratica svetovno znane politične organizacije; 61. kratica priimka in imena predstavnika simbolizma evropske književnosti; 62. znano evropsko nogometno moštvo; 63. morska riba; 64. grška črka; 65. kazalni zamek.

Navpično: 1. sporočilo, objava; 2. pijača starih Slovanov; 3. železniška postaja blizu Sunja; 5. otok na Jadranu; 6. kazalni zamek; 7. pogonski stroj; 8. vrsta plina; 9. simbol elementa titan; 10. negativna šolska ocena; 11. sproščati dim; 12. slovenski izraz »grem« v srbohrvaščini; 13. odprtina v zidu; 14. kratica za izraz »grški«; 15. vrsta češplje; 16. skrajšan naziv skupnega imena za tri najvišja nordijska božanstva »AZI«; 17. strokovnjaki za nauke o mehkužcih; 20. soli borove kisline; 24. vrsta hrustke; 28. angleška beseda za »bolan« (fone-tično); 29. vranični prisad; 31. 15. in 19. črka naše abecede; 32. vrsta plina; 33. kratica priimka in imena francoskega politika in predsednika republike od 1887–1894 leta; 37. simbol elementa iridija; 41. mehka in gosta polsvilena tkanina, ki se močno svetli; 43. japonsko pristanišče; 44. kratica kraja v Makedoniji; 48. moč; 49. domača pematna žival (dvojina); 51. kraj pri Ljubljani; 52. izumrlo govedo; 53. kratica za železniški transport; 55. glas osla; 57. kratica za poročevalsko agencijo srednjega vzhoda; 59. lahka kovina.

NAJMANJŠA AKUMULATORSKA BATERIJA

Pred nedavnim so izdelali najmanjšo akumulatorsko baterijo na svetu, ki je težka le 0,3 g. Ima obliko tablete premera 6 mm in debeline 3,3 mm. Kapaciteta baterije je 16 mAh pri toku 0,5 mA. Baterija je namenjena za aparate, ki jih uporabljajo ljudje, ki slabo slišijo. Celotni aparat je skupno z mikrofonom tako majhen, da ga lahko nosimo v ušesu, a da se pri tem sploh ne opazi.

Vesoljski poleti prvič v režiji Made in Jugoslavija

NAŠI STROKOVNJAKI SO ŽE DALJ ČASA GOJILI AMBICIJE, DA BI SE TUDI JUGOSLAVIJA VKLJUČILA V TEKMOVANJE MED NEKATERIMI VELESILAMI, KDO BO OSVOJIL VEČ VESOLJSKEGA PROSTORA. TEGA NAČRTA PA ZARADI LABILNOSTI NAŠEGA DINARJA ŽAL DOLGO NISMO MOGLI IZVESTI. V ZADNJEM ČASU PA POSTAJA DINAR BOLJ IN BOLJ TRDEN (NIKE LJ, IZ KATEREGA SO KOVANC I ZA EN NOVI DINAR, JE NAMREČ PRECEJ TRŠI OD ALUMINIJA). ZATO SO SE STROKOVNJAKI ODLOČILI, DA JE TREBA ČIMPREG IZKORISTITI UGODNO PRILOŽNOST IN POKAZATI SVETU, KAKO DALEČ JE NAŠA DEŽELA V VESOLJSKI TEHNIKI. SEVEDA JE BILO ZELO TEŽKO DOLOČITI KRAJ, IZ KATEREGA BO POLETELA NAŠA PRVA RAKETA. PO VEČURNIH ŽOLČNIH DEBATAH PA JE LE ZMAGALA MISEL, NAJ TA ČAST PRIPADE NAM, SLOVENCEM, SEVEDA POD POGOJEM, DA VSO AKCIJO SAMI FINANCIRAMO.

LOGIČNO JE, DA SO SE TUDI NAŠI REPUBLIŠKI ORGANI NAJPREG OSTRO SPOREKLI, KO SO DEBATIRALI, ALI NAJ RAKETO »FIRST APRIL« (TUDI IME ŽE IMA), LANSIRAJO KRANJCI ALI ŠTAJERCI. ZAGOVORNIKI KRANJCEV SO POPUSTILI ŠELE POTEM, KO SO JIM ŠTAJERSKI DELEGATI OČITALI LJUBLJANSKE PODVOZE IN MODERNE CESTE NA GORENJSKEM TER ŠE NEKAJ DRUGIH STVARI, KI JIH ŠTAJERSKA NIMA. KONČNA ODLOČITEV JE BILA, DA BO RAKETA POLETELA IZ KIDRIČEVEGA.

V NAŠEM KOLEKTIVU SMO SEVEDA Z ODPRTIMI ROKAMI SPREJELI PONUJENO NAM ČAST. RAKETE NAM SPLOH NE BO TEŽKO IZDELATI, SAJ IMAMO POVSOD PO TOVARNI NA KUPE ŽELEZA IN DRUGE STARE ŠARE. TEGA JE TOLIKO, DA BI LAHKO IZDELALI DVAJSET TAKIH RAKET IN ŠE BI NAM OSTALO STAREGA ŽELEZA ZA IZVOZ.

PA ŠE NEKAJ TEHNIČNIH PODATKOV: RAKETA »FIRST APRIL« BO DVOSTOPENJSKA. POGANJALO JO BO TEKOČE GORIVO, KI NAM GA BO POSLAL »HALOŠKI BISER«. IZDELANA BO IZ SAMEGA DOMAČEGA MATERIALA. »FIRST APRIL« BO POLETEL IZPRED ELEKTROLIZE DNE 1. IV. 1967. LETA TOČNO OB 15. URL 15. URA JE BILA IZBRANA ZARADI TEGA, DA NEKATERI ČLANI NAŠEGA KOLEKTIVA VSAJ NA TA DAN NE BODO PREDČASNO ZAPUSTILI DELOVNIH MEST, KOT TO DELAJO CELO LETO. POLET RAKETE »FIRST APRIL« BOSTA PRENAŠALA TUDI RTV LJUBLJANA IN RADIO PTUJ, KOMENTIRAL PA BO FRANE MILČINSKI-JEŽEK.

Konica rakete »First April«